

Lekce 12

Komunikační cíl: Studenti seznámí s portréty výjimečných lidí (dítě a senior) a v návaznosti na toto téma se naučí komunikovat o základních etapách lidského života a aktivitách, které k nim patří. Blíže poznají systém českého školství a budou upozorněni i na několik výrazů z oblasti běžně mluvené češtiny, které se v souvislosti se školami používají.

Gramatický cíl: Studenti si zopakují spojky a spojovací výrazy, které už znají, a zároveň si toto učivo rozšíří o další výrazy.

Seznámí se s formami lokálu plurálu a procvičí si je v řadě cvičení směřujících k aktivnímu osvojení tohoto jevu.

Str. 38/cv. 3

Fotografie lze využít k predikci nebo k opakování textu (učitel je studentům ukáže nebo promítne a vyzve je, aby řekli/napsali např. co mají tito dva lidé společného nebo o čem text bude/byl). [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 1](#)

Aktivita: Návčik čtení s porozuměním nebo opakování textu. Studenti označují správné odpovědi.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 2](#)

Aktivita: Návčik čtení s porozuměním nebo opakování textu. Studenti spojují informace o Martinovi a Zdeně. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 3](#) Řešení najdete zde [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 4](#)

Aktivita: Procvičení a osvojení výrazů s číslovkami. Studenti doplňují výrazy s číslovkami do textu.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 5](#)

Aktivita: Těžší varianta předchozí aktivity. Studenti doplňují výrazy s číslovkami do textu a poté čtou nahlas, číslovky čtou ve správné formě. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 6](#)

Aktivita: Procvičení a opakování deklinace substantiv. Studenti doplňují substantiva ve správné formě. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 7](#)

Str. 39/cv. 9

Aktivita: Procvičení a opakování spojek a spojovacích výrazů. Studenti ve cvičení 1 označují, co je správně. V návaznosti na toto cvičení píšou ve cvičení 2 o sobě. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 8](#)

Str. 40/cv. 3

Aktivita: Procvičení výrazů spojených s vyjadřováním věku. Studenti tvoří co nejvíc vět (lze jako soutěž v týmech). [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 9](#)

Str. 41/cv. 7

Texty v tomto cvičení jsou určeny pouze k návčiku poslechu. Pokud s nimi ale chce učitel dále pracovat, najde je zde:

Track 26

Mně se líbí tohle [kol. todle] auto, to bych chtěl mít doma.

Já taky.

Ne, ty budeš mít to modré. Jsi menší, tak budeš mít menší auto.

Tak dobře.

Track 27

A co tvoje záda, už tě nebolí?

Bolí, ale je to lepší. Mám teď nového fyzio-terapeuta a chodím na rehabilitace. Taky každé ráno cvičím a opravdu to pomáhá. Cítím se mnohem líp.

Track 28

Půjdeš dneska taky na ten koncert?

No, já bych chtěla, ale rodiče mě nepustí. Musím se učit, protože zítra píšu test z biologie a potřebuju dobrou známku.

Track 29

A jak dlouho v té firmě pracuješ?

Jenom dva měsíce. Mám zkrácený úvazek, protože ještě studuju. Ale po škole bych tam chtěla zůstat, líbí se mi tam.

*Track 30**Tak vidíš, že jezdím líp než ty!**No dobře, ty umíš jezdit na skatu, ale já zase hraju fotbal. Včera jsme měli zápas a vyhráli jsme 3:0. A já jsem dal dva góly!**Track 31**Pamatuješ, jak jsme se loni ztratili v Indonésii na Borneu? To bylo dobrodružství.**No, já si pamatuju, že jsem se bála, že ne-najdeme cestu zpátky a budeme muset spát v džungli. Takže letos pojedeme s dětmi do Španělska, tam žádná džungle není!***Str. 41/tabulka****Aktivita:** Studenti doplňují ve cvičení 1 koncovky lokálu pl. Poté podle svých zkušeností dokončují věty ve cvičení 2. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 10](#)**Aktivita:** Studenti označí lidi na fotografii smyšlenými jmény nebo je popíšu. Hádají, o čem lidé ve skupinkách hovoří. Můžou také vymyslet a napsat dialogy. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 11](#)**Str. 42/cv. 2****Aktivita:** Studenti si zopakují a procvičí názvy škol v ČR. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 12](#)**Aktivita:** Těžší varianta cvičení 1 z předchozího pracovního listu. Studenti doplňují základní typy škol. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 13](#)**Aktivita:** Studenti si zopakují a procvičí názvy škol v ČR, které doplňují do schématu. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 14](#)**Str. 42/cv. 3****Texty** v tomto cvičení jsou určeny pouze k nácvičku poslechu. Pokud s nimi ale chce učitel dále pracovat, najde je zde:*Track 32**Anička říká: Já chodím na základní školu do třetí třídy. Ve škole mě to baví a mám moc ráda naši paní učitelku.**Pavel říká: Studuju na Vysoké škole ekonomické a jsem teď trochu ve stresu, protože za měsíc dělám bakalářské zkoušky.**Marek říká: Já chodím do sedmé třídy. Škola mě moc nebaví, ale rád chodím na kroužek informatiky a florbal.**Honzík říká: Já chodím do školky a tam si po-řád hraju. A taky chodíme na hřiště.**Lucie říká: Já studuju na gymnáziu a jsem spokojená, protože máme výborné profesory. Zajímám se hlavně o chemii a biologii, chci být vědkyně***Str. 42/tabulka****Aktivita:** Studenti si procvičí často používané výrazy v běžně mluvené češtině z oblasti školství. (Pozor: učitel by nikdy neměl tvrdit, že spisovné výrazy jsou „správné“ a výrazy v běžně mluvené češtině „nesprávné“!) [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 15](#)**Str. 43/komiks 12****Aktivita:** Rozstříhat, skládat podle poslechu, nebo po paměti jako opakování. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 16](#)**Aktivita:** Rozstříhat. Studenti pracují v páru, losují si otázky, ptají se navzájem. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 17](#)**Aktivita:** Studenti doplňují vynechané výrazy, poté kontrolují poslechem. Lze použít před prvním čtením jako predikci, i po čtení jako opakování. [Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 18](#)

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 1](#)

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 2](#)**Vyberte, co je správně podle textu.**

1. Martin Kuklík vypadá
    - a) na osm let.
    - b) mladší než osm let.
    - c) starší než osm let
  2. Jako malý
    - a) velmi brzy četl i mluvil.
    - b) velmi brzy mluvil, ale začal číst později.
    - c) velmi brzy četl, ale dlouho nemluvil.
  3. Martin
    - a) začíná hrát na housle.
    - b) přestal hrát na housle.
    - c) umí hrát na housle.
  4. Zdena Marková
    - a) ve svém věku už běhá jenom výjimečně.
    - b) je výjimečná, protože ve svém věku hodně běhá.
    - c) je výjimečná, protože se dožila vysokého věku.
  5. Zdena
    - a) běhala celý život.
    - b) běhá až ve vyšším věku.
    - c) běhala jen do šedesáti let.
  6. O Zdeně můžeme říct, že
    - a) vyhrávat medaile pro ni není všechno.
    - b) vždycky chtěla vyhrávat.
    - c) nikdy nechce skončit jako poslední.
-

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_2](#)**Vyberte, co je správně podle textu.**

1. Martin Kuklík vypadá
    - a) na osm let.
    - b) mladší než osm let.
    - c) starší než osm let
  2. Jako malý
    - a) velmi brzy četl i mluvil.
    - b) velmi brzy mluvil, ale začal číst později.
    - c) velmi brzy četl, ale dlouho nemluvil.
  3. Martin
    - a) začíná hrát na housle.
    - b) přestal hrát na housle.
    - c) umí hrát na housle.
  4. Zdena Marková
    - a) ve svém věku už běhá jenom výjimečně.
    - b) je výjimečná, protože ve svém věku hodně běhá.
    - c) je výjimečná, protože se dožila vysokého věku.
  5. Zdena
    - a) běhala celý život.
    - b) běhá až ve vyšším věku.
    - c) běhala jen do šedesáti let.
  6. O Zdeně můžeme říct, že
    - a) vyhrávat medaile pro ni není všechno.
    - b) vždycky chtěla vyhrávat.
    - c) nikdy nechce skončit jako poslední.
-

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_2](#)**Vyberte, co je správně podle textu.**

1. Martin Kuklík vypadá
  - a) na osm let.
  - b) mladší než osm let.
  - c) starší než osm let
2. Jako malý
  - a) velmi brzy četl i mluvil.
  - b) velmi brzy mluvil, ale začal číst později.
  - c) velmi brzy četl, ale dlouho nemluvil.
3. Martin
  - a) začíná hrát na housle.
  - b) přestal hrát na housle.
  - c) umí hrát na housle.
4. Zdena Marková
  - a) ve svém věku už běhá jenom výjimečně.
  - b) je výjimečná, protože ve svém věku hodně běhá.
  - c) je výjimečná, protože se dožila vysokého věku.
5. Zdena
  - a) běhala celý život.
  - b) běhá až ve vyšším věku.
  - c) běhala jen do šedesáti let.
6. O Zdeně můžeme říct, že
  - a) vyhrávat medaile pro ni není všechno.
  - b) vždycky chtěla vyhrávat.
  - c) nikdy nechce skončit jako poslední.

Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 3**Co víte o Martinovi a Zdeně? Spojte.**

1. Martinovi	A. běhat v šedesáti.
2. Zdeně	B. je sedmdesát let.
3. Začala	C. motivovat studenty.
4. Začal	D. od šedesáti.
5. Baví ho	E. individuální vzdělávací plán.
6. Baví ji	F. trénovat a běhat závody.
7. Běhá	G. mluvit velmi brzy.
8. Čte	H. je osm let.
9. Ve škole má	I. matematika, fyzika a hra na housle.
10. Ve škole chtěla	J. od čtyř let.
-

Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_3**Co víte o Martinovi a Zdeně? Spojte.**

1. Martinovi	A. běhat v šedesáti.
2. Zdeně	B. je sedmdesát let.
3. Začala	C. motivovat studenty.
4. Začal	D. od šedesáti.
5. Baví ho	E. individuální vzdělávací plán.
6. Baví ji	F. trénovat a běhat závody.
7. Běhá	G. mluvit velmi brzy.
8. Čte	H. je osm let.
9. Ve škole má	I. matematika, fyzika a hra na housle.
10. Ve škole chtěla	J. od čtyř let.
-

Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_3**Co víte o Martinovi a Zdeně? Spojte.**

1. Martinovi	A. běhat v šedesáti.
2. Zdeně	B. je sedmdesát let.
3. Začala	C. motivovat studenty.
4. Začal	D. od šedesáti.
5. Baví ho	E. individuální vzdělávací plán.
6. Baví ji	F. trénovat a běhat závody.
7. Běhá	G. mluvit velmi brzy.
8. Čte	H. je osm let.
9. Ve škole má	I. matematika, fyzika a hra na housle.
10. Ve škole chtěla	J. od čtyř let.
-

Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_3**Co víte o Martinovi a Zdeně? Spojte.**

1. Martinovi	A. běhat v šedesáti.
2. Zdeně	B. je sedmdesát let.
3. Začala	C. motivovat studenty.
4. Začal	D. od šedesáti.
5. Baví ho	E. individuální vzdělávací plán.
6. Baví ji	F. trénovat a běhat závody.
7. Běhá	G. mluvit velmi brzy.
8. Čte	H. je osm let.
9. Ve škole má	I. matematika, fyzika a hra na housle.
10. Ve škole chtěla	J. od čtyř let.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 4 řešení](#)

Co víte o Martinovi a Zdeně? Spojte.

1. Martinovi	H. je osm let.
2. Zdeně	B. je sedmdesát let.
3. Začala	A. běhat v šedesáti.
4. Začal	G. mluvit velmi brzy.
5. Baví ho	I. matematika, fyzika a hra na housle.
6. Baví ji	F. trénovat a běhat závody.
7. Běhá	D. od šedesáti.
8. Čte	J. od čtyř let.
9. Ve škole má	E individuální vzdělávací plán.
10. Ve škole chtěla	C. motivovat studenty.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 5](#)**Doplňte výrazy s číslovkami.**

- na prvním místě ●V jednom roce ●ve čtyřech letech ●Od čtyř let ●jí bylo šedesát ●osmiletý
- mi bylo pět ●na 10 a 25 kilometrů ●sedmdesátiletá

Martin Kuklík vypadá jako normální 1. _____ kluk. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní děti. „Začal jsem mluvit velmi brzy. 2. _____ jsem říkal celé věty a 3. _____ jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když 4. _____, nastoupil jsem do školy, kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. 5. _____ hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži 6. _____. Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je 7. _____ paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v běhu 8. _____ a v maratonu. Celý život pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když 9. _____. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na závody. Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila nadaci, kde pomáhá seniorům a radí jim, jak zůstat aktivní.

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_5](#)**Doplňte výrazy s číslovkami.**

- na prvním místě ●V jednom roce ●ve čtyřech letech ●Od čtyř let ●jí bylo šedesát ●osmiletý
- mi bylo pět ●na 10 a 25 kilometrů ●sedmdesátiletá

Martin Kuklík vypadá jako normální 1. _____ kluk. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní děti. „Začal jsem mluvit velmi brzy. 2. _____ jsem říkal celé věty a 3. _____ jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když 4. _____, nastoupil jsem do školy, kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. 5. _____ hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži 6. _____. Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je 7. _____ paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v běhu 8. _____ a v maratonu. Celý život pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když 9. _____. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na závody. Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila nadaci, kde pomáhá seniorům a radí jim, jak zůstat aktivní.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 6](#)

Doplňte výrazy s číslovkami. Pak přečtěte nahlas. Pozor na správné formy číslovek.

●na 1. místě ●V 1 roce ●ve 4 letech ●Od 4 let ●jí bylo 60 ●8letý ●mi bylo 5 ●na 10 a 25 kilometrů ●70letá

Martin Kuklík vypadá jako normální 1. _____ kluk. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní děti. „Začal jsem mluvit velmi brzy. 2. _____ jsem říkal celé věty a 3. _____ jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když 4. _____, nastoupil jsem do školy, kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. 5. _____ hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži 6. _____. Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je 7. _____ paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v běhu 8. _____ a v maratonu. Celý život pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když 9. _____. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na závody. Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila nadaci, kde pomáhá seniorům a radí jim, jak zůstat aktivní.

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_6](#)

Doplňte výrazy s číslovkami. Pak přečtěte nahlas. Pozor na správné formy číslovek.

●na 1. místě ●V 1 roce ●ve 4 letech ●Od 4 let ●jí bylo 60 ●8letý ●mi bylo 5 ●na 10 a 25 kilometrů ●70letá

Martin Kuklík vypadá jako normální 1. _____ kluk. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní děti. „Začal jsem mluvit velmi brzy. 2. _____ jsem říkal celé věty a 3. _____ jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když 4. _____, nastoupil jsem do školy, kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. 5. _____ hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži 6. _____. Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je 7. _____ paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v běhu 8. _____ a v maratonu. Celý život pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když 9. _____. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na závody. Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila nadaci, kde pomáhá seniorům a radí jim, jak zůstat aktivní.

Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 7**Doplňte substantiva ve správné formě.**

Martin Kuklík vypadá jako normální osmiletý _____ (kluk – *sg.*),. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní _____ (dítě – *pl.*). „Začal jsem mluvit velmi brzy. V jednom _____ (rok – *sg.*) jsem říkal celé věty a ve čtyřech _____ (rok – *pl.*) jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když mi bylo pět, nastoupil jsem do _____ (škola – *sg.*), kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. Od čtyř _____ (rok – *pl.*) hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži na prvním _____ (místo – *sg.*). Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je sedmdesátiletá paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v _____ (běh – *sg.*) na 10 a 25 kilometrů a v _____ (maraton – *sg.*). Celý _____ (život – *sg.*) pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když jí bylo šedesát. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na _____ (závod – *pl.*). Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila _____ (nadace – *sg.*), kde pomáhá _____ (senior – *pl.*) a radí jim, jak zůstat aktivní.

Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_7**Doplňte substantiva ve správné formě.**

Martin Kuklík vypadá jako normální osmiletý _____ (kluk – *sg.*),. Jakmile ale promluví, je jasné, že je jiný než ostatní _____ (dítě – *pl.*). „Začal jsem mluvit velmi brzy. V jednom _____ (rok – *sg.*) jsem říkal celé věty a ve čtyřech _____ (rok – *pl.*) jsem uměl číst,“ vypráví Martin. „Když mi bylo pět, nastoupil jsem do _____ (škola – *sg.*), kde mám individuální vzdělávací plán.“ Martina baví hlavně matematika a fyzika, ale je nadaný také hudebně. Od čtyř _____ (rok – *pl.*) hraje na housle a nedávno skončil v mezinárodní houslové soutěži na prvním _____ (místo – *sg.*). Teď ještě neví, jestli chce být virtuos, nebo astrofyzik, ale rozhodně se nenudí.

Zdena Marková je sedmdesátiletá paní, která má na svůj věk neobvyklý koníček – běhání. Nejde ale jen o obyčejný jogging, Zdena je seniorská světová šampionka v _____ (běh – *sg.*) na 10 a 25 kilometrů a v _____ (maraton – *sg.*). Celý _____ (život – *sg.*) pracovala jako učitelka a běhat začala, teprve když jí bylo šedesát. „Chtěla jsem motivovat studenty pro školní běh, tak jsem běžela s nimi. A neskončila jsem vůbec poslední,“ říká. Protože jí běhání šlo, začala trénovat a jezdit na _____ (závod – *pl.*). Vyhrávat medaile jí nestačilo, a proto založila _____ (nadace – *sg.*), kde pomáhá _____ (senior – *pl.*) a radí jim, jak zůstat aktivní.

Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 8**1. Označte, co je správně.**

1. V jednom roce Martin říkal celé věty *a/ale/protože* ve čtyřech letech uměl číst.
2. Zdena běžela školní běh se studenty, *že/aby/kdyby* je motivovala.
3. *Přestože/Jakmile/Ale* Martina baví hlavně matematika a fyzika, je nadaný také hudebně.
4. *Kdyby/Než/Až* Martin vyroste, bude možná astrofyzik.
5. *Když/Kdyby/I když* Martin vypadá jako normální osmiletý kluk, je jiný než ostatní děti.
6. Zdena pomáhá a radí seniorům, *tak/jak/až* zůstat aktivní.
7. *Až/Už/Jakmile* Martin promluví, je jasné, že je jiný než ostatní děti.
8. Martin ještě neví, *jak/jestli/jakmile* chce být virtuos, nebo astrofyzik.
9. Martin nastoupil do školy, *kdy/kde/kam* má individuální vzdělávací plán.
10. *Když/Kdyby/Aby* Zdena nechtěla motivovat studenty, nezačala by běhat.
11. *Už/Než/Když* mu bylo pět, nastoupil Martin do školy.
12. Zdena je sedmdesátiletá paní, *teré/terá/terý* má na svůj věk neobvyklý koníček.
13. Martin ještě neví, *jestli/až/jakmile* chce být virtuos, nebo astrofyzik.
14. Vyhrávat medaile jí nestačilo, *a proto/ale/protože* založila nadaci.
15. *Proč/Protože/Přestože* Zdeně běhání šlo, začala trénovat a jezdit na závody.
16. Zdena říká, *aby/než/že* chtěla motivovat studenty pro školní běh.

2. Pište o sobě. Doplňte věty.

Když mi bylo _____ let, začal/a jsem _____

Chtěl/a jsem být _____, ale _____

Začal/a jsem, _____, a proto _____

Uměl/a jsem _____, a tak _____

Neuměl/a jsem _____, ale přesto _____

Pracuju/Studuju _____, protože _____

Sportuju, abych _____

I když jsem/nejsem _____, _____

Přestože mám/nemám _____, _____

Nevím, jestli _____

Kdybych byl/a _____, _____

Kdybych nebyl/a _____, _____

Než budu _____

Až budu _____, _____

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 10](#)**1. Doplněte koncovky lokálu pl.: -ech, -ách, -ích.**

Mluvíme o	počítačových hr _____ důchod _____ hračk _____ vnoučat _____ dět _____ bratr _____ a sestr _____ sport _____ nemoc _____ test _____ učitel _____ učitelk _____ herc _____ herečk _____ projekt _____ zkoušk _____ úkol _____ peněz _____ škol _____ doktor _____ knih _____ film _____ hor _____ kamarádk _____ kamarád _____
-----------	--

2. Používejte výrazy z předchozího cvičení. O čem asi tito lidé mluví? O čem nejspíš nemluví, protože je to nezajímá?

Děti mluví o _____

Školáci mluví o _____

Dospívající mluví o _____

Studenti mluví o _____

Kolegové v práci mluví o _____

Senioři mluví o _____

Já často mluvím o _____

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 11](#)

Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 12**1. Znáte základní typy škol v ČR? Doplňte, jak se jmenují.**

- vysoká škola   ● základní škola – 2. stupeň   ● střední škola   ● vyšší odborná škola
- mateřská škola (školka)   ● základní škola – 1. stupeň

1. _____

Chodí se tam od 3 do 6 let.

2. _____

Chodí se tam od 15 do 19 let. Může to být gymnázium, které nabízí všeobecné (= univerzální) vzdělání, nebo střední odborná škola (SOŠ), např. zdravotní, ekonomická atd. Tyto školy končí maturitou. Další typ školy je střední odborné učiliště (SOU), kde absolvent získá výuční list.

3. _____

Může tam chodit jen ten, kdo má maturitu. Studium je zaměřené na praktické profese a trvá 3 roky. Absolvent získá titul diplomovaný specialista.

4. _____

Chodí se tam od 11 do 15 let. Je povinná. Děti chodí do šesté až deváté třídy.

5. _____

Může tam chodit jen ten, kdo má maturitu. Většinou se dělají přijímací zkoušky. Studuje se obvykle 3 roky v bakalářském programu, kde absolvent získá titul bakalář, a pak 2–3 roky v magisterském programu. Absolvent získá titul magistr, inženýr nebo doktor medicíny.

6. _____

Chodí se tam od 6 do 11 let. Je povinná. Děti chodí do první až páté třídy.

2. Doplňte ke zkratkám typy škol.

_____ .– ZŠ
 _____ .– VŠ
 _____ .– SOU
 _____ .– MŠ
 _____ .– VOŠ
 _____ .– SŠ
 _____ .– SOŠ

3. Na jakou školu asi půjdou? Vyberte vhodný typ školy ze cvičení 1. Jeden typ školy použijete dvakrát.

1. Ivana se už od základní školy zajímá o chemii. Teď je na gymnáziu a chemie je její oblíbený předmět. Chce jít na _____, ale musí udělat přijímací zkoušky.

2. Davida baví vařit, chtěl by se stát kuchařem. Půjde na _____

3. Alexovi je 6 let. Už umí napsat, jak se jmenuje, a počítá do sta. Těší se, že letos v září půjde do první třídy na _____

4. Alenina maminka je manažerka ve velké firmě. Do tří let byla s Alenou na mateřské, ale teď už musí nastoupit do zaměstnání. Alena bude chodit do _____

5. Jana by jednou moc ráda pomáhala nemocným lidem. Až skončí základní školu, chce jít na _____ a stát se zdravotní sestrou.

6. Jakub je v deváté třídě. Učí se velmi dobře, ale ještě neví, co by chtěl v životě dělat. Aby měl víc času, půjde asi na _____

7. Honza bydlí v malé vesnici. Chodil do školy, kterou má kousek od domu, ale od září bude jezdit autobusem do šesté třídy na _____ do blízkého města.

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 13](#)

Znáte základní typy škol v ČR? Doplňte, jak se jmenují.

1. _____

Chodí se tam od 3 do 6 let.

2. _____

Chodí se tam od 15 do 19 let. Může to být gymnázium, které dává všeobecné (univerzální) vzdělání, nebo střední odborná škola (SOŠ), např. zdravotní, ekonomická atd. Tyto školy končí maturitou. Další typ školy je střední odborné učiliště (SOU), kde absolvent získá výuční list.

3. _____

Může tam chodit jen ten, kdo má maturitu. Studium je zaměřené na praktické profese a trvá 3 roky. Absolvent získá titul diplomovaný specialista.

4. _____

Chodí se tam od 11 do 15 let. Je povinná. Děti chodí do šesté až deváté třídy.

5. _____

Může tam chodit jen ten, kdo má maturitu. Většinou se dělají přijímací zkoušky. Studuje se obvykle 3 roky v bakalářském programu, kde absolvent získá titul bakalář, a pak 2–3 roky v magisterském programu. Absolvent získá titul magistr, inženýr nebo doktor medicíny.

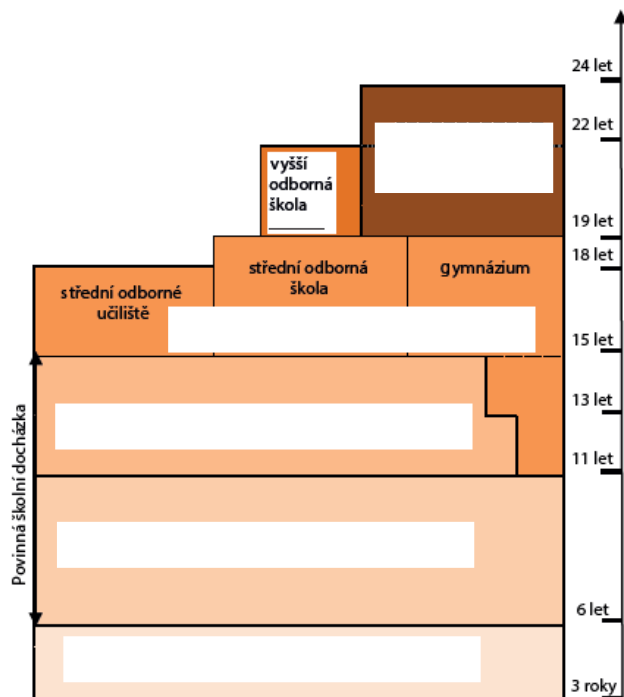
6. _____

Chodí se tam od 6 do 11 let. Je povinná. Děti chodí do první až páté třídy.

Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 14

Jaké typy škol znáte? Doplňte je do tabulky.

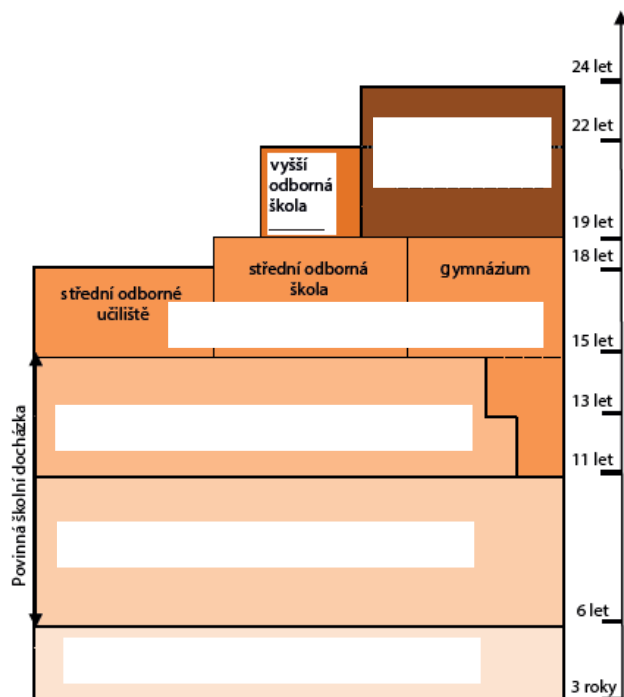
- střední škola
- mateřská škola
- základní škola – druhý stupeň
- vysoká škola
- základní škola – první stupeň

Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_14

Jaké typy škol znáte? Doplňte je do tabulky.

- střední škola
- mateřská škola
- základní škola – druhý stupeň
- vysoká škola
- základní škola – první stupeň

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 15](#)

Spojte výrazy ve spisovné a běžně mluvené češtině.

gymnázium	základka
maturita	učňák
přijímací zkoušky	gympl
státní zkoušky	vysoká, vejška/výška
učiliště	voška
vysoká škola	matura
vyšší odborná škola	přijímačky
základní škola	státnice

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_15](#)

Spojte výrazy ve spisovné a běžně mluvené češtině.

gymnázium	základka
maturita	učňák
přijímací zkoušky	gympl
státní zkoušky	vysoká, vejška/výška
učiliště	voška
vysoká škola	matura
vyšší odborná škola	přijímačky
základní škola	státnice

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_15](#)

Spojte výrazy ve spisovné a běžně mluvené češtině.

gymnázium	základka
maturita	učňák
přijímací zkoušky	gympl
státní zkoušky	vysoká, vejška/výška
učiliště	voška
vysoká škola	matura
vyšší odborná škola	přijímačky
základní škola	státnice

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_15](#)

Spojte výrazy ve spisovné a běžně mluvené češtině.

gymnázium	základka
maturita	učňák
přijímací zkoušky	gympl
státní zkoušky	vysoká, vejška/výška
učiliště	voška
vysoká škola	matura
vyšší odborná škola	přijímačky
základní škola	státnice

[Čeština expres 4 Lekce 12 Pracovní list 16](#)

15.	No, já si to teda pamatuju trochu jinak!
	Hmmm!
1.	Vy jste ideální pár. Jak dlouho se znáte?
	Maturovali jsme ve stejný den. To nás uklidnilo.
	Na základce jsme spolu seděli v lavici. Moc jsme si rozuměli.
	Fakt?
	Jo?
	Opravdu?
	Už ve školce jsme byli nejlepší kamarádi.
	Často jsme se spolu učili...
8.	... a tak jsme měli vždycky výborné známky.
	A na vysoké jsme se plně soustředili na studium.
	Vážně?
	Na gymplu jsme měli oči jenom pro sebe.
	Ha, ha!

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_17](#)

Kde se Ája a Pája seznámili?
S kým seděl Pája v lavici, když chodil na základní školu?
Jaké známky měli na základní škole? Co říká Pája, a co je pravda?
Měli na střední škole i jiné kamarády?
Co říká Pája o jejich maturitě?
Na co se soustředili na vysoké škole? Je to pravda?
Jak komentuje Ája všechno to, co vypravuje Pája?

[Čeština expres 4_Lekce 12_Pracovní list_17](#)

Kde se Ája a Pája seznámili?
S kým seděl Pája v lavici, když chodil na základní školu?
Jaké známky měli na základní škole? Co říká Pája, a co je pravda?
Měli na střední škole i jiné kamarády?
Co říká Pája o jejich maturitě?
Na co se soustředili na vysoké škole? Je to pravda?
Jak komentuje Ája všechno to, co vypravuje Pája?

Doplňte komiks.

D | Komiks 12: Ája a Pája vzpomínají na školu

CD:33

<p>Vyjste ideální pár. Jak dlouho se znáte?</p> <p>Už ve školce jsme byli kamarádi.</p>	<p>Opravdu?</p>	<p>Na základce jsme spolu v lavici. Moc jsme si rozuměli.</p>
<p>?</p>	<p>Často jsme se spolu učili,...</p>	<p>?</p>
<p>...a tak jsme měli vždycky výborné známky.</p>	<p>?</p>	<p>Na gymplu jsme měli oči jenom pro sebe.</p>
<p>!</p>	<p>Maturovali jsme ve stejný _____ To nás uklidnilo.</p>	<p>No, nevím...!</p>
<p>A na vysoké jsme se plně soustředili na _____</p>	<p>Ha, ha!</p>	<p>No, já si to teda pamatuju trochu _____</p>